

DZIAŁ XIV INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle

CHAPTER XIV INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. **Investment outlays** are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and loans for the period of investment implementation.

In the case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realisation. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, melio-

wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu uznane od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

rations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1st January 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1st January 1991, as a fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12th December 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529),
- right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1st January 2002, in accordance with Accounting Act, dated 29th September 1994 (uniform text Journal of Laws 2019 item 351 with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31st December since 1995:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  - before 1st January 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
  - after 1st January 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1st January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1st January 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20th January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

Inwestycje Investments

TABL. 1 (86). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R. (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2018 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a trade; repair of motor vehicles ^a	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	informacja i komunikacja information and communication	działalność finansowa i ubezpieczeniowa financial and insurance activities
		razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
w tys. zł in thousand PLN								
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	17130522	9424589	7329753	299569	2858715	2048931	387569	170850
Podregion (Subregion) kaliski.....	2651711	1528003	1300865	65349	679306	152706	24066	3358
Powiaty: Powiats:								
jarociński.....	177368	106122	30502	7591	19345	16834	202	91
kaliski.....	174343	141809	140638	2595	9308	9239	1674	425
kępiński.....	285647	218871	196350	3490	22481	25778	856	94
krotoszyński.....	850898	253223	241823	26702	514039	32530	1422	557
ostrowski.....	484846	333303	269448	3508	55537	23743	12680	789
ostrzeszowski.....	113913	67121	61901	13161	12901	162	215	320
pleszewski.....	222762	201784	193201	68	11038	1670	46	230
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Kalisz.....	341934	205770	167002	8234	34657	42750	6971	852
Podregion (Subregion) koniński.....	2079478	1253801	921348	34643	167593	431170	21182	6644
Powiaty: Powiats:								
gnieźnieński.....	437591	293942	236715	3237	56017	20109	8132	1345
kolski.....	232177	96604	81129	3664	12312	110080	1387	157
koniński.....	225176	92052	32924	9987	43457	75647	1103	125
stłupecki.....	185540	84217	79978	2393	8009	62541	58	841
turecki.....	132813	95396	75651	4617	8829	16096	166	898
wrzesiński.....	585333	425569	323255	1099	8321	121078	594	1446
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Konin.....	280848	166021	91696	9646	30648	25619	9742	1832
Podregion (Subregion) leszczyński.....	2449177	1433858	1086275	51384	139907	462911	5732	5924
Powiaty: Powiats:								
gostyński.....	247089	183120	174821	2060	9077	42985	257	827
grodziski.....	174012	88037	68768	1302	9292	61868	178	209

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; według lokalizacji inwestycji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 1 (86). **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R. (dok.)**
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	informacja i komunikacja information and communication	działalność finansowa i ubezpieczeniowa financial and insurance activities
		razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
w tys. zł in thousand PLN								
Podregion (Subregion) leszczyński (dok., cont.)								
Powiaty (dok.): Powiats (cont.):								
kościański	313069	127666	62826	12344	27060	103794	85	404
leszczyński	266832	141834	132003	10786	13679	79954	115	143
międzychodzki	104318	95011	47918	1911	676	940	188	229
nowotomyski	472087	384207	312707	10460	3727	56821	1361	617
rawicki	226621	77643	53783	9112	12939	47203	2574	90
wolsztyński	222024	120205	95522	1510	36069	38661	418	3023
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Leszno	423125	216135	137927	1899	27388	30685	556	382
Podregion (Subregion) pільski	1398475	983997	612878	13803	47710	212184	18545	4457
Powiaty: Powiats:								
chodzieski	247233	128903	94953	1430	10257	99966	622	386
czarnkowsko-trzcianecki..	363190	338199	297601	5119	2394	2100	160	186
pільski	595641	376624	98945	6599	22703	98534	17240	2857
wągrowiecki	115257	89274	82931	103	9359	10615	209	212
złotowski	77154	50997	38448	552	2997	969	314	816
Podregion (Subregion) poznański	3900611	2300380	1968175	65371	713680	506242	22674	8717
Powiaty: Powiats:								
obornicki	283743	177811	151581	4161	5853	84801	11	77
poznański	2486712	1244420	1082864	43251	655931	316517	9505	1752
szamotulski	540515	402962	282993	222	7084	94718	2051	621
średzki	477151	408565	398799	14023	25721	2215	9093	734
śremski	112490	66622	51938	3714	19091	7991	2014	5533
Podregion (Subregion) m. Poznań	4651070	1924550	1440212	69019	1110519	283718	295370	141750
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Poznań	4651070	1924550	1440212	69019	1110519	283718	295370	141750

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; według lokalizacji inwestycji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 2 (87). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R. (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a IN 2018 (current book-keeping prices)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A trade; repair of motor vehicles ^A	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	informacja i komunikacja information and communication	obsługa rynku nieruchomości ^A real estate activities
		razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
w tys. zł in thousand PLN								
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	206741595	116347486	78041154	3424471	38917205	11195421	6089718	8439123
Podregion (Subregion) kaliski.....	24685360	17208364	12507381	560445	2974661	690064	308690	985146
Powiaty: Powiats:								
jarociński.....	1962022	1248671	471024	76749	116229	92860	3517	121149
kaliski.....	1331060	980478	944104	17694	139872	68208	–	10032
kępiński.....	2471170	1983599	1573571	46179	160924	48392	4206	161338
krotoszyński.....	4251943	2362343	2195850	77337	1441139	56925	–	41973
ostrowski.....	5798262	4481029	3111445	111439	461560	81269	170852	153904
ostrzeszowski.....	1151808	839015	709572	119760	90523	700	–	17661
pleszewski.....	1452755	863536	820057	3541	191798	19794	–	62658
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Kalisz.....	6266340	4449693	2681758	107746	372616	321916	130115	416431
Podregion (Subregion) koniński.....	33661935	27965875	14031904	594894	1655766	462997	54598	1205496
Powiaty: Powiats:								
gnieźnieński.....	3965462	2870059	2135733	39831	317355	68622	3617	206261
kolski.....	2484287	2008015	1457399	34154	112575	18692	1355	178971
koniński.....	3281978	2542028	906710	90329	480406	54513	–	4087
ślupecki.....	1153271	847856	683155	61433	134194	25780	339	21686
turecki.....	3696279	3282385	1186627	23795	101252	121269	43	83296
wrzesiński.....	7875235	7147376	6278673	29181	156672	75606	1355	74569
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Konin.....	11205423	9268156	1383607	316171	353312	98515	47889	636626
Podregion (Subregion) leszczyński.....	20282868	13766172	10633334	681721	1901345	650087	22760	537307
Powiaty: Powiats:								
gostyński.....	3494728	2967030	2819585	46892	139475	24779	–	52823
grodziski.....	1782078	1121921	966781	41907	182851	227594	–	25352

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 2 (87). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R. (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a IN 2018 (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budownic- two construc- tion	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^A trade; repair of motor vehicles ^A	transport gospodar- ka maga- zynowa transport- ation and storage	informacja i komuni- kacja informa- tion and commu- nication	obsługa rynku nierucho- mości ^A real estate activities
		razem total	w tym przetwó- rstwo przemys- łowe of which manufac- turing					
w tys. zł in thousand PLN								
Podregion (Subregion) leszczyński (dok., cont.)								
Powiaty (dok.): Powiaty (cont.):								
kościański	1783481	758238	573697	106647	282412	41559	–	76356
leszczyński	1990903	1292465	1155474	107608	211453	29835	146	1262
międzychodzki	1236114	925508	522467	16984	87150	13621	7475	24746
nowotomyski.....	3194626	2333695	1744119	143803	361955	116971	4268	79597
rawicki.....	1933291	981827	894112	116069	203354	14986	3031	91508
wolsztyński	2030563	1275165	876661	40800	236682	160914	–	50158
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Leszno	2837084	2110323	1080438	61011	196013	19828	7840	135505
Podregion (Subregion) pільski	16195336	10512022	6861391	208045	2135533	652611	137846	532674
Powiaty: Powiaty:								
chodzieski.....	2104583	1699124	1245699	37359	44248	63476	64	29328
czarnkowsko-trzcianecki..	3416502	2915506	2757564	25042	104631	21045	–	103560
pільski.....	7911760	4331218	1593103	130544	1687698	270588	137608	308812
wągrowiecki.....	1475328	987265	869210	2355	54101	218541	174	55354
złotowski	1287163	578909	395815	12745	244855	78961	–	35620
Podregion (Subregion) poznński	53092415	23948353	18790275	705476	19795980	3249607	145924	1144585
Powiaty: Powiaty:								
obornicki	1863993	1304338	1076682	196217	114043	7212	–	75320
poznński	41968136	15499902	11779144	437804	18973662	3063867	144696	803916
szamotulski.....	5215149	4351611	3522518	15290	335996	105324	979	34609
średzki	2352067	1702571	1546210	26913	213429	17997	–	66729
śremski	1693070	1089931	865721	29252	158850	55207	249	164011
Podregion (Subregion) m. Poznań.....	58823681	22946700	15216869	673890	10453920	5490055	5419900	4033915
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:								
Poznań	58823681	22946700	15216869	673890	10453920	5490055	5419900	4033915

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.